

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОГНОЗИ НА ЕКСПЕРТИ НА ЕВРОСИСТЕМАТА ЗА ЕВРОЗОНАТА

Въз основа на информацията, налична към 23 ноември 2007 г., експерти на Евросистемата изготвиха прогнози за макроикономическите тенденции в еврозоната¹. Според тези прогнози средногодишният растеж на реалния БВП ще бъде между 2,4% и 2,8% през 2007 г., между 1,5% и 2,5% през 2008 г. и между 1,6% и 2,6% през 2009 г. Средният темп на прираст на общия хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ) според прогнозите ще бъде между 2,0% и 2,2% през 2007 г., между 2,0% и 3,0% през 2008 г. и между 1,2% и 2,4% през 2009 г.

Карта 1

ИЗХОДНИ ДОПУСКАНИЯ

Прогнозите на експерти на Евросистемата се основават на допускания относно лихвените проценти, обменните курсове, цените на петрола и фискалната политика.

Изходните допускания за лихвените проценти и за цените на петрола и на неенергийните суровини се базират на пазарните очаквания към 14 ноември 2007 г. (крайна дата). По отношение на краткосрочните лихвени проценти, определени чрез тримесечния *EURIBOR*, пазарните очаквания се извеждат от форуърдни лихвени проценти, отразяващи моментното състояние на кривата на доходност на крайната дата. Те показват средно равнище от 4,9% през четвъртото тримесечие на 2007 г. и понижение до 4,5% през 2008 г. и 4,3% през 2009 г. Пазарните очаквания за номиналната доходност на 10-годишните държавни облигации на еврозоната се движат около 4,3% – процентното равнище от средата на ноември. Базовите прогнози също включват допускането, че спредът на банковите кредити ще се повиши незначително през прогнозния период, отразявайки засиленото се усещане за риск на финансовите пазари в близкото минало. Трендът на фючърните пазари през двуседмичния период, приключващ на крайната дата, дава основание да се определят средногодишни цени на петрола от 72,6 щ.д./барел през 2007 г., 88,6 щ.д./барел през 2008 г. и 83,7 щ.д./барел през 2009 г. Средногодишният прираст на цените на неенергийните суровини в щ.д. се очаква да бъде 18,1% през 2007 г., 8,9% през 2008 г. и 4,5% през 2009 г.

Според изходното допускане през прогнозния период двустранните обменни курсове остават непроменени на средните равнища, преобладаващи през двуседмичния период, завършващ на крайната дата. Това означава обменен курс евро/щ. д. от 1,46 и ефективен обменен курс на еврото през 2007 г., по-висок с 3,8% от средната стойност за 2006 г., а през 2008 г. и 2009 г. – по-висок с 2,6% от средната стойност за 2007 г.

Допусканията за фискалната политика се основават на националните бюджетни програми на отделните страни от еврозоната. Те включват всички мерки на фискалната политика, които вече са приети от националните парламенти или детайлно разработени и вероятно преминават законодателна процедура.

¹ Макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата се изготвят съвместно от експерти на ЕЦБ и на националните централни банки (НЦБ) на страните от еврозоната. Те представляват входящи данни (на шестмесечна база) за изготвяне на оценката на Управителния съвет за икономическата динамика и рисковете за ценовата стабилност. Повече информация за използваните процедури и техники е дадена в „Ръководство за макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата“ (*A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises*), ЕЦБ, юни 2001 г. За отразяване на несигурността, свързана с тези прогнози, се използват диапазони на колебания, представящи резултатите за всяка отделна променлива. Диапазоните се основават на разликата между настоящите резултати и предишни прогнози, обхващащи определен брой години. Широчината на диапазоните е двукратно по-голяма от средните абсолютни стойности на тези разлики. При тези обстоятелства обаче, поради динамиката на финансовия пазар, се предполага, че съпътстващата прогнози несигурност е по-голяма от обикновено.

МЕЖДУНАРОДНА СРЕДА

През прогнозния период икономическият растеж в световен мащаб (извън еврозоната) показва забавяне, но остава устойчив. Това се дължи главно на продължаващата силна икономическа експанзия на възникващите пазари, които отчасти изместват САЩ като основен двигател на растежа в световен мащаб.

Като цяло годишният растеж на световния реален БВП извън еврозоната се очаква да бъде средно около 5,6% през 2007 г. и 5,2% през 2008 г. и 2009 г. Според прогнозите прирастът на экспортните пазари извън еврозоната ще възлезе на около 6,0% през 2007 г., 6,9% през 2008 г. и 7,1% през 2009 г.

ПРОГНОЗИ ЗА РАСТЕЖА НА РЕАЛНИЯ БВП

Моментните оценки на Евростат за растеж на реалния БВП сочат темп на растеж от 0,7% на тримесечна база през третото тримесечие при 0,3% през второто тримесечие на 2007 г. През прогнозния период се очаква тримесечният темп на растеж на реалния БВП да се увеличи до около 0,5%. На този фон средногодишният растеж на реалния БВП според прогнозите ще бъде между 2,4% и 2,8% през 2007 г., между 1,5% и 2,5% през 2008 г. и между 1,6% и 2,6% през 2009 г.

Таблица 1 Макроикономически прогнози за еврозоната

(средногодишно процентно изменение^{1), 2)}

	2006	2007	2008	2009
ХИПЦ	2,2	2,0-2,2	2,0-3,0	1,2-2,4
Реален БВП	2,9	2,4-2,8	1,5-2,5	1,6-2,6
Потребление на частния сектор	1,9	1,4-1,8	1,4-2,4	1,2-2,8
Потребление на сектор <i>Държавно управление</i>	1,9	1,4-2,6	1,1-2,1	1,0-2,0
Брутно образуване на основен капитал	5,2	4,0-5,0	0,9-3,9	0,7-3,9
Износ (стоки и услуги)	8,0	4,6-7,4	3,5-6,7	3,9-7,1
Внос (стоки и услуги)	7,6	4,0-6,6	3,3-6,7	3,6-7,0

1) Прогнозите за реалния БВП и неговите компоненти се отнасят за календарно изгладени данни. Прогнозите за вноса и износа включват търговията в рамките на еврозоната.

2) Отчетните данни включват от 2006 г. Словения, с изключение на данните за ХИПЦ, в които Словения е включена от 2007 г. С прогнозите от септември 2007 г. като част от еврозоната в обхвата на прогнозите за 2008 г. се включват Кипър и Малта. Годишното процентно изменение за 2008 г. е базирано на състав на еврозоната, който включва Кипър и Малта за 2007 г. и 2008 г. Теглата на Кипър, Малта и Словения в БВП на еврозоната са съответно приблизително 0,2%, 0,1% и 0,3%.

Сред вътрешните компоненти на БВП потреблението на частния сектор се очаква да нарасне чувствително в съответствие с реалния разполагаем доход, отразявайки като цяло прогнозните тенденции в заетостта и прираста на реалната работна заплата. Равнището на спестяванията се предвижда да остане в голяма степен непроменено. Потреблението на сектор *Държавно управление* умерено ще се увеличи през прогнозния период.

Бизнес инвестициите се очаква донякъде да намалее, тъй като влиянието на благоприятните за търсенето и печалбите перспективи отшумяват поради слабия растеж в световен мащаб и затягането на условията за финансиране. По-конкретно растежът на частните жилищни инвестиции показва забавяне, което отразява нормализацията на пазара на жилища в няколко държави от еврозоната. Като цяло средногодишният темп на прираст на общите инвестиции в основен капитал се предвижда да е 4,0% - 5,0% през 2007 г., 0,9% - 3,9% през 2008 г. и 0,7% - 3,9% през 2009 г.

Прирастът на износа се очаква да продължи да подпомага икономическата активност, въпреки че делът на экспортните пазари в еврозоната се предвижда слабо да намалее поради засилената световна конкуренция и загубата на ценова конкурентоспособност. Средногодишният темп на прираст на общия внос се предвижда да бъде малко по-нисък от този на общия износ, водещ като цяло до слаб положителен принос на нетната търговия за растежа на реалния БВП през прогнозния период.

Благоприятните тенденции на пазара на труда ще продължат. Растежът на общата заетост през 2008 г. се очаква да се забави, в съответствие с прогнозния модел на икономическата активност. Предлагането на труд се очаква да се увеличи в резултат от по-добрите перспективи за работа и реформите на трудовия пазар в някои страни от еврозоната. Равнището на безработица през прогнозния период се предвижда да продължи да спада.

ПРОГНОЗИ ЗА ЦЕНИ И РАЗХОДИ

От август 2007 г. годишната ХИПЦ-инфлация се повиши значително, в резултат главно на допълнителния натиск на цените на храните и енергоносителите. В перспектива прогнозната инфлация ще продължи още известно време да зависи от този натиск. Външният ценови натиск се очаква да остане силен до средата на 2008 г. в резултат най-вече на предполагаемата динамика на цените на петрола и на неенергийните суровини, в частност на хранителните стоки. През 2008 г. и 2009 г. се предвижда косвените данъци и административно определяните цени да имат все по-силно въздействие върху ХИПЦ-инфлацията, макар и в по-малка степен отколкото през 2007 г., когато в Германия чувствително бе увеличен ДДС. Освен това прогнозите се основават на очаквания, че общото за икономиката увеличение на заплатите ще бъде по-голямо през 2008—2009 г. от предходни години, докато прирастът на производителността на труда не се очаква да се повиши съществено през разглеждания период. Ефектът върху инфлацията от по-високото увеличение на разходите за труд на единица продукция се очаква да бъде забавен чрез намаляване растежа на нормата на печалба. В резултат от тези различни елементи средният темп на прираст на общия ХИПЦ се очаква да бъде между 2,0% и 2,2% през 2007 г., между 2,0% и 3,0% през 2008 г. и между 1,2% и 2,4% през 2009 г.

СЪПОСТАВКА С ПРОГНОЗИТЕ ОТ СЕПТЕМВРИ 2007 Г.

По отношение на реалния растеж на БВП, очакваният диапазон на колебание за 2007 г. е в горната граница на диапазона, посочен в макроикономическите прогнози на експерти на ЕЦБ, публикувани в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, септември 2007 г. Диапазонът за 2008 г. е коригиран надолу, отразявайки очакваните ефекти от по-високите цени на енергоносителите и храните и по-високия от предвижданото обменен курс на еврото. По отношение на ХИПЦ-инфлацията диапазонът, предвиден за 2007 г. и 2008 г., е коригиран нагоре, отразявайки главно допускането за по-високи цени на енергоносителите и храните спрямо прогнозите от септември.

Таблица 2 Съпоставка с прогнозите от септември 2007 г.

(средногодишно процентно изменение)

	2006	2007	2008
Реален БВП – септември 2007 г.	2,9	2,2-2,8	1,8-2,8
Реален БВП – декември 2007 г.	2,9	2,4-2,8	1,5-2,5
ХИПЦ – септември 2007 г.	2,2	1,9-2,1	1,5-2,5
ХИПЦ – декември 2007 г.	2,2	2,0-2,2	2,0-3,0

ПРОГНОЗИ НА ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

Извършени са няколко прогнози за еврозоната от страна на международни организации и институции от частния сектор. Тези прогнози обаче не могат точно да се сравнят една с друга или с макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата, тъй като са извършвани по различно време и следователно са частично остарели. Освен това те използват различни (отчасти неуточнени) методи за формулиране на допускания за бюджетни, финансови и външни променливи, включително цените на петрола и други стоки. И накрая, съществуват различия в методите за календарно изглаждане при различните прогнози (виж таблицата по-долу).

В прогнозите на други институции, с които сега разполагаме, реалният БВП в еврозоната се предвижда да нарасне с 2,5% - 2,6% през 2007 г., 1,9% - 2,2% през 2008 г. и 2,0% - 2,2% през 2009 г. Прогнозите сочат средногодишна ХИПЦ-инфлация в интервала 2,0%–2,1% през 2007 г., 2,0%–2,5% през 2008 г. и 2,0% през 2009 г. Следователно всички налични прогнози попадат в диапазона на прогнозите на Евросистемата.

Съпоставка между прогнозите за реалния растеж на БВП в еврозоната и ХИПЦ-инфлацията

(средногодишно процентно изменение)

	Дата на публикуване	Растеж на БВП			ХИПЦ-инфлация		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009
МВФ	Октомври 2007 г.	2,5	2,1	няма данни	2,0	2,0	няма данни
Европейска комисия	Ноември 2007 г.	2,6	2,2	2,1	2,0	2,1	2,0
ОИСР	Декември 2007 г.	2,6	1,9	2,0	2,1	2,5	2,0
Съгласувани икономически прогнози	Ноември 2007 г.	2,6	2,0	няма данни	2,0	2,0	няма данни
Проучване на професионалните прогностици	Октомври 2007 г.	2,6	2,1	2,2	2,0	2,0	2,0
Прогнози на експертите на Евросистемата	Декември 2007 г.	2,4-2,8	1,5-2,5	1,6-2,6	2,0-2,2	2,0-3,0	1,2-2,4

Източници: European Commission Economic Forecasts, Autumn 2007; IMF World Economic Outlook, October 2007; OECD Economic Outlook No 82, December 2007, Preliminary edition; Consensus Economics Forecasts; and the ECB's Survey of Professional Forecasters.

Забележка: Макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата, както и прогнозите на ОИСР публикуват календарно изгладени годишни темпове на растеж, докато Европейската комисия и МВФ използват годишни темпове на растеж, които не са календарно изгладени. Другите прогнози не уточняват дали включват календарно изгладени или неизгладени данни.

© Европейска централна банка, 2007 г.

Адрес: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany

Пощенски адрес: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Телефон: +49 69 1344 0

Факс: +49 69 1344 6000

Уебсайт: <http://www.ecb.europa.eu>

Всички права запазени.

Възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел се разрешава единствено с изрично позоваване на източника.